

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики

Навчальний рік 2023-2024

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.»

Вибірковий освітній компонент
Формат освітнього компонента заочний
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність «223 «Медсестринство»
Освітньо-професійна програма «Сестринська справа»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс четвертий

Програма освітнього компонента розглянута на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики

Протокол від.
“_28_” серпня_____2023 року № 1_

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

проф. Ащеулова Т.В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем терапевтичного профілю

Протокол від.
“_30_” серпня_____2023 року №1

Голова

_____
(підпис)

проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Хіміч Т.Ю., доцент кафедри ПВМ №2 та медсестринства, доцент, к.мед.н
2. Ярошук В.В., асистент кафедри ПВМ №2 та медсестринства, магістр медсестринства

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

Ярошук Аліна Віталіївна асистент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики, магістр медсестринства

Професійні інтереси: медсестринство

Контактний тел. та E-mail викладача +380972419718 av.yaroshchuk@knmu.edu.ua

Інформація про консультації Очні консультації: згідно розкладу кафедри на базі кафедри - обласної клінічної лікарня за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем з використанням ресурсів системи Moodle. (<http://31.128.79.157:8083/login/index.php>)

Локація. Місце проведення лекцій та практичних занять: лекційна зала та учбові кімнати кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики, і (вул. Тринклера 3)

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (9⁰⁰-11⁵⁰/13²⁰-17¹⁰ у відповідності до розкладу);

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та Стандарте вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Медсестринство»

Опис освітнього компонента (анотація) «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.» – освітній компонент, який вивчає поняття здоров'я, хвороби, вплив хвороби на людину, вивчає складові індивідуального та суспільного здоров'я, способи та засоби формування.

Предметом вивчення освітнього компонента «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.» є комплекс теоретичних та практичних питань, спрямованих на засвоєння здобувачів вищої освіти складових здорового способу життя, факторів ризику захворювань, питань негативного впливу факторів ризику на стан здоров'я людини, методів та критерій оцінки стану здоров'я населення та окремих соціально-вікових груп; перелік рекомендацій щодо забезпечення здоров'я людини та комплексних заходів, направлених на укріплення здоров'я людини.

Пререквизити та постреквизити: відповідно до примірного навчального плану, вивчення освітнього компонента «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя» здійснюється, коли здобувачем вищої освіти набуті відповідні знання з основних дисциплін: основи медичної біології та мікробіології, основи медичної фізики та медичної апаратури, медичної та біоорганічної хімії, анатомії людини, фізіології, громадського здоров'я, основи медсестринства. У свою чергу, дисципліна «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.» формує засади вивчення здобувачем вищої освіти для наступного вивчення клінічних і гігієнічних дисциплін.

Послання на сторінку освітнього компонента в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/my/>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.» є формування у здобувача вищої освіти основ клінічного

мислення і набуття професійних компетентностей оцінки здоров'я хворого оволодіння студентами сучасними знаннями профілактики захворювань, засвоєння здобувачів вищої освіти складових здорового способу життя, факторів ризику захворювань, питань негативного впливу факторів ризику на стан здоров'я людини.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.» є:

- Формування знань, умінь і компетенції для збереження здоров'я та життя людини в сучасних умовах;
- Розуміти поняття здоров'я, хвороба;
- Знати поняття здоровий спосіб життя;
- Знати складові здорового способу життя: рівень життя, якість життя, стиль життя, уклад життя;
- Знати особливості впливу на здоров'я людини факторів ризику та профілактичних дій;
- Знати поняття профілактика;
- Знати засоби медико-гігієнічної пропаганди у формуванні здорового способу життя людини;
- Вміти оформляти та докласти санітарно-просвітницьку лекцію;
- Вміти визначати фактори ризику та інтерпретувати їх вплив на стан здоров'я населення;
- Вміти давати оцінку здоров'ю населення;
- Вміти обстежити пацієнта та визначати стан здоров'я,

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральні:

Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувач вищої освіти **компетентностей:**

– *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я та громадського здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні:*

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

– *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

ФК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувач вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти: - спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом; - вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки; проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.

ПРН 11. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта.

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 18. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань.

ПРН 19. Проводити медико-гігієнічну пропаганду.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

- Комуникативні навички
- Здатність працювати в команді, спілкуватися з людьми і управляти конфліктами
- вміння оцінювати і аналізувати ситуації
- Здатність до Організації, планування та ефективного виконання проектів і завдань
- Здатність виконувати роботу професійно, відповідально.
- Здатність проявляти емоційний інтелект у взаємодіях з колегами, клієнтами, з керівником, почуттям такту і своєчасності реакції.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

2.1 Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова
Загальна кількість годин 90	Спеціальність: <u>223 «Медсестринство»</u>	Курс:
		4-й
		Семестр
		-й
		Лекції
		2год.
Годин для денної форми навчання: аудиторних –6 самостійної роботи здобувач вищої освіти - 84	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семінарські
		4год.
		Самостійна робота
		84 год.
		Індивідуальні завдання.
		0 год.
		Вид контролю: залік

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Установча лекція. Поняття Поняття здоров'я та хвороби. Фактори впливу на здоров'я людини. Здоровий спосіб життя, як складова життя сучасної людини.	2	Тематична
Всього лекційних годин		2	

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Поняття здоров'я, хвороби. Основні складові здоров'я. Зв'язок патології та здоров'я. Механізм дослідження здоров'я. Фактори впливу на здоров'я людини. Поняття про здоровий спосіб життя. Складові здорового способу життя сучасної людини. Вплив профілактики за здоровий спосіб життя.	1	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль;

			процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	доповідь; виступ на задану тему
3	Методи та критерії оцінки стану здоров'я населення та окремих соціально-вікових груп. Фактори ризику та їх вплив на стан здоров'я людини. Вплив харчування на якість здоров'я. Роль медичної сестри в організації раціонального та лікувального харчування.	1	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Психологічне та психічне здоров'я. Вплив емоційних та стресових факторів на здоров'я населення. Рухова активність, як біологічна потреба організму. Сучасні характеристики захворюваності населення в Україні. Пропаганда здорового способу життя.	1	-<<-	-<<-
11	Залікове заняття	1	-<<-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль.
	Всього годин	4		

2.2.3 Семінарські заняття –не передбачені програмою

2.2.4. Лабораторні заняття – не передбачені програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Спосіб життя та його вплив на якість життя людини.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Історія розвитку вчення про здоров'я та здоровий спосіб життя.	5	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
3	Фактори впливу на здоров'я людини. Роль способу життя в збереженні здоров'я людини.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
4	Сутність здорового способу життя людини та умови його формування.	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
5	Генетичні аспекти здоров'я.	2	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
6	Психологічне здоров'я населення. Принципи забезпечення психічного здоров'я.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
7	Здоров'я людини та особливості поведінки, які сприяють його збереженню і зміцненню.	8	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь;

			інформаційними джерелами.	виступ на задану тему
8	Фізичне здоров'я людини. Оцінка фізичного здоров'я населення.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
9	Застосування різних засобів регуляції психосоматичного стану людини.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
10	Вплив харчування на здоров'я населення. Харчова поведінка.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
11	Особливості сучасного харчування. Вегетаріанство. Вплив харчових добавок на здоров'я молоді.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
12	Рухова активність. Проблеми гіподинамії в сучасності.	6	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
13	Працездатність населення.	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
14	Аналіз динаміки показників травматизму в Україні та країнах світу.	2	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

15	Динаміка захворюваності населення в Україні.	5	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
16	Шкідливі звички, їх негативний вплив на організм людини та боротьба з ними.	2	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
17	Рекламно-інформаційні технології як один із провідних факторів формування суспільної свідомості та суспільної поведінки.	4	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
	Всього годин	84		

Методи навчання (навести лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни): розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему;

Підсумковий контроль: . залік

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація оцінювання поточного контролю. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів вищої освіти: розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок. Підсумкове заняття (ПЗ) обов'язково проводиться згідно з програмою освітнього компонента протягом семестру за розкладом, під час занять. Прийом ПЗ здійснюється викладачем академічної групи. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з освітнього компонента**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти відповідає високому (творчому) рівню компетентності: здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.

«Добре»	Здобувач вищої освіти самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Здобувач вищої освіти не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти...» або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо

4.5-4,51	180
4.47-4,49	179
4.45-4,46	178
4.42-4,44	177
4.4-4,41	176
4.37-4,39	175
4.35-4,36	174
4.32-4,34	173
4.3-4,31	172
4,27-4,29	171
4.24-4,26	170

3.72-3,73	149
3.7-3,71	148
3.67-3,69	147
3.65-3,66	146
3.62-3,64	145
3.6-3,61	144
3.57-3,59	143
3.55-3,56	142
3.52-3,54	141
3.5-3,51	140
3.47-3,49	139

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, мінімальна кількість балів становить 120, що є підставою для зарахування дисципліни. Здобувачу вищої освіти, який завершив вивчення дисципліни виставляється в залікову книжку «зараховано», а відомість виставляються бали від 120 до 200 та «зараховано».

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувач вищої освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та при проведенні заліку.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача вищої освіти здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні. Загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

Виконання одного з видів роботи:

- Проведення обстеження показового хворого, та демонстрація навичок використання медсестринських теорій та підготовка огляду наукової літератури щодо досліджуваного випадку
- Підготовка огляду літератури за однією із запропонованих для самостійної роботи

3.2. Перелік питань до заліку з освітнього компонента «Людина і хвороба. Виховання поваги до здорового способу життя.»

Теоретичні питання:

1. Визначення поняття хвороба.
2. Основні складові здоров'я
3. Сутність здорового способу життя та умови його формування.
4. Складові здорового способу життя сучасної людини.
5. Аспекти здоров'я.
6. Вплив способу життя, екологічних та генетичних факторів на якість і тривалість життя людини.
7. Стан здоров'я та спосіб життя української молоді.
8. Основні форми та методи пропаганди здорового способу життя.
9. Аналіз динаміки захворюваності на туберкульоз населення в Україні: основні тенденції та проблеми.
10. Зловживання тютюну, алкоголю та наркотиків – проблема суспільства в Україні та шляхи її вирішення.
11. Харчування та вплив його на людину.
12. Сучасні теорії харчування.

13. Вплив емоцій та стресових факторів на здоров'я.
14. Рухова активність, як біологічна потреба організму.
15. Працездатність людини.
16. Принципи забезпечення психічного здоров'я населення.
17. Генетичні чинники та вплив їх на здоров'я людини.
18. Популяризація здорового способу життя молоді.
19. Вплив соціально-економічних чинників на здоров'я населення.
20. Сучасна профілактика захворюваності населення в Україні.
21. Дихальні системи оздоровлення.
22. Виховання здорового способу життя.
23. Здоровий спосіб життя, як профілактика захворювань.
24. Оцінка чинників ризику, що впливають на здоров'я і працездатність людини.
25. Основні форми та методи пропаганди здорового способу життя.
26. Вплив способу життя, поведінкових чинників ризику на здоров'я населення України.
27. Сучасна характеристика захворюваності населення України на хвороби системи кровообігу: причини та наслідки сучасних тенденцій профілактики.
28. Сучасна характеристика захворюваності населення України на хвороби шлунково-кишкового тракту, причини та наслідки сучасних тенденцій профілактики.
29. Сучасна характеристика захворюваності населення України на хвороби органів дихання, причини та наслідки сучасних тенденцій профілактики.
30. Сучасна характеристика захворюваності населення України на онкологічні захворювання, причини та наслідки сучасних тенденцій профілактики.

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час поточного заняття, заліку.

Базовий перелік видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти, розроблений відповідно до структури освітнього компоненту.

Підлягає перевірці:

1. рівень теоретичних знань;
2. розвиток творчого мислення;
3. навички самостійної роботи
4. компетенції (вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних занять)
5. рівень сформованості обов'язкових умінь та навичок які входять до складу розділу.
6. виконання індивідуальних завдань здобувача вищої освіти.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

За бажанням здобувача вищої освіти під час вивчення відповідних тем він може виконувати індивідуальну роботу, яка проводиться в позаурочний час та при успішному її виконанні додатково оцінюється викладачем.

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозіумах, тощо):

На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (**не більше 10**)

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються здобувачу вищої освіти тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

3.6. Правила оскарження оцінки

Згідного загальних положень та наказів ХНМУ

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги освітнього компонента (система вимог та правил, які викладач пред'являє до здобувачів вищої освіти при вивченні освітнього компонента). Щоб досягти цілей навчання успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Здобувачі вищої освіти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Відвідування занять та поведінка Відвідування лекцій та практичних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. Не допускаються запізнення здобувачів вищої освіти на лекції та практичні заняття.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни(активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Практичні заняття передбачають:

Активну участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Заохочення та стягнення(додаткові бали за конференції, наукові дослідження, правки, поради, участь у опитуваннях). Оцінювання індивідуальних завдань здобувача вищої освіти здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та

кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу освітнього компонента проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Сестринська справа» до 30 червня поточного навчального року для наступного навчального року;

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності (в т.ч. відповідальність за порушення академічної доброчесності). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

✓ Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

✓ Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

✓ Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

✓ Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувач вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача вищої освіти це може зробити староста групи.

6.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. «Психологія здоров'я людини» навчальний посібник.- І.Я. Коцан, Г.В. Ложкін, М.І. Мушкевич. 2011р.
2. Основи здорового способу життя. Практичні навички: навч. посібник для самостійної роботи студентів. І.Ю. Карпюк, Т.К. Обезюк, - Київ
3. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків : Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
4. Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. 3-є вид., випр. К. : ВСВ "Медицина", 2018. 480 с.
5. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навчальний посібник /За ред. В.Ф. Москаленка, О.П. Яворовського. – К.: "Медицина", 2009. – С.6-56

Допоміжна література:

1. Березюк С. В., Лемешев М. С.Оцінка чинників ризику, що впливають на здоров'я і працездатність людини.
2. . Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014.– 258 с.
3. Згречча Е. Біоетика :підручник / Е. Згречча, А. Дж.Спаньоло, М.Л.П'єтро; пер. з італ. В.Й. Шовкун. – Львів.: Медицина і право, 2007. – 672 с.
4. Запорожан В.Н. Біоетика та біобезпека, національний підручник / В.Н.Запорожан, Н.Л.Аряєв. – Київ Здоров'я. –2013. – 454с